

**REFLEXIONS ENTORN A LA DISTRIBUCIÓ TEMPORAL
EN EL TREBALL DELS EAP**
Nombre de centres per professional psicòleg o pedagog

**COMISSIÓ PERFIL PROFESSIONAL
ACPEAP**

**Teresa Abril
Anna Bacardí
Teresa Castilla
Francis Rosa
Maria Vilella**

Barcelona, 2.002

INDEX

- 1. INTRODUCCIÓ**
- 2. ATENCIÓ A CENTRES, ALUMNES I FAMÍLIES:**
 - 2.1. La Intervenció dels EAP**
 - 2.2. Tipologies de Centres**
- 3. TREBALL DE SECTOR**
- 4. TREBALL D'EQUIP**
- 5. CONCLUSIONS I PROPOSTES**

1. INTRODUCCIÓ

Els EAP som serveis de caire sectorial, tenim una ubicació externa a les escoles i realitzem una intervenció d'assessorament psicopedagògic amb assistència periòdica als centres educatius. La normativa ens marca un seguit de funcions, algunes centrals o bàsiques, de responsabilitat exclusiva, i d'altres, que se'n deriven de les anteriors, i que no són de responsabilitat exclusiva, que les realitzem en col.laboració amb altres professionals. (Veure document Anàlisi i Propostes de la Intervenció Psicopedagògica dels EAP en el marc educatiu actual).

Els canvis en el sistema educatiu i en la societat produïts en els darrers anys han fet que els EAP, com a serveis educatius de suport als centres docents amb la presència consolidada des de fa ja uns quants anys, adaptin la seva intervenció a les noves demandes. Això ha significat un augment de les tasques concretes, i un reajustament d'algunes funcions a les característiques actuals del sistema i de la població escolar que atenem, que també ha augmentat.

En aquests moments ens trobem en una situació de gran diversitat de demandes, tant per part de la comunitat educativa (professorat, pares i alumnes), de la pròpia administració i dels altres serveis públics de la zona on treballem, que fan necessari diversificar les actuacions per donar una resposta adequada. Aquestes actuacions són de naturalesa força variada en la majoria de casos, perquè impliquen treballar amb nombroses persones i serveis, i sovint dur a terme processos o procediments complexos.

El treball d'assessorament psicopedagògic encomanat, de vegades, es veu afectat per la manca de temps i de condicions per a poder fer-les com professionalment ens agradaria. És per això que, des de la Junta de L'ACPEAP, s'ha vist la necessitat de valorar quin podria ser el "paquet de treball òptim" per a un professional d'EAP. Des d'altres àmbits (el mateix Servei d'Educació Especial i els Sindicats) també se'ns ha tramés l'interès per aquest tema; per encàrrec de la Junta la Comissió de Perfil Professional ens vàrem posar a treballar.

Els objectius plantejats van ser: fer una ponderació del nombre de centres òptim per professional d'EAP, a fi que la seva intervenció sigui adequada i respongui a les necessitats de les escoles. Si bé, és un tema que es té en compte en els equips alhora de fer la distribució de centres per a cada professional i en el qual ràpidament ens posaríem d'acord els que hi treballem, hem cregut important poder-hi reflexionar a fi d'aportar unes raons qualitatives contrastades amb la nostra pràctica.

Hem desglossat les diferents intervencions que habitualment fem en la nostra tasca en tres àmbits: l'atenció a centres, alumnes i famílies, el treball de sector, i el treball d'equip. En cada un d'ells hem intentat recollir les actuacions que es duen a terme i el temps en hores setmanals que creiem oportú de dedicar-hi.

L'altre objectiu ha estat quantificar el temps que invertim en algunes tasques de les que anomenem de responsabilitat exclusiva, i que tot professional dels EAP fem, de manera que això doni una idea del que significa cadascuna i el pes que té dins del conjunt del nostre treball.

2. ATENCIÓ A CENTRES, ALUMNES I FAMÍLIES

2.1. La Intervenció dels EAP

L'existència dels EAP com equips de sector és genuïna i confereix un caràcter força diferent d'altres serveis educatius.

En el treball habitual d'assessorament als centres docents, els professionals hem d'adaptar la nostra intervenció tant en funció de la normativa com de les característiques i funcionament de cada centre. Dins la diversitat d'institucions identifiquem alguns trets (centres d'infantil, primària, secundària, educació especial; públics, concertats; nombre de línies; tipus de població; característiques de funcionament intern...) que determinen una intervenció amb més o menys presència.

Hem recollit el conjunt d'actuacions que es poden dur a terme en un centre educatiu, distribuïdes per blocs en el següent quadre.

ATENCIÓ A CENTRES			
Atenció a l'alumnat i les seves famílies	Col·laboració mestre/professorat	Col·laboració grup de mestres/professorat	Col·laboració òrgans institucionals
<ul style="list-style-type: none"> . observacions . entrevistes individuals . valoració psicopedagògica . entrevistes professorat . entrevistes familiars . col·laboració ACI . elaboració informes dictàmens. . derivació i coordinació serveis externs 	<ul style="list-style-type: none"> . tutories . professor matèria . mestre EE .Psicopedagog centre 	<ul style="list-style-type: none"> . nivell . equip docent/cicle . professorat diversitat .assessorament grup de mestres a partir d'un tema (lectoescriptura, avaluació..) 	<ul style="list-style-type: none"> . coordinació equip directiu . coordinació pedagògica . comissió atenció diversitat . comissió social . coordinació tutories . coordinació altres òrgans propis de cada centre.

Del bloc d'atenció a l'alumnat i a les seves famílies hem fet una valoració de les hores que comporten algunes intervencions concretes que es realitzen en tots els centres i que suposen un bon paquet d'hores de dedicació per part de tots els professionals d'EAP, ens estem referint a les valoracions psicopedagògiques i als dictàmens d'escolarització

Si bé no sempre cal fer totes les actuacions descrites, si que podem observar que en la majoria de situacions en les que cal elaborar un dictamen cal dedicar un nombre d'hores força elevat, que en la majoria de casos és impossible quantificar exactament pel caràcter processal i d'intercanvi amb els implica que comporta.

Per tant, la temporització indicada a les taules és tant sols una aproximació del temps que pot suposar una tasca d'aquestes característiques; el nombre d'hores indicades per elaborar cada tipus de dictamen poden ser considerades com a mitjanes orientatives.

A continuació es detallen les actuacions corresponent a :

- Valoració psicopedagògica
- Dictamen de nova incorporació: inici de parvulari
- Dictamen per canvi de tipus d'escola
- Dictamen de transició primària – secundària

VALORACIÓ PSICOPEDAGÒGICA

ACTUACIONS	Centre	Mestres	Família	Alumne	Altres Serveis	EAP	Total
Recollida d'informació		1 h.			1h		2 h
Informació expedient acadèmic	30 mn.						30mn
Entrevista inicial			1h				1h
Sessions d'observació a l'aula /pati.....				2h			2h
Entrevista individual				1h			1h
Proves psicopedagògiques				2h			2h
Retorn dels resultats i planificació de les estratègies d'intervenció		1h					1h
Entrevista de devolució			1h				1h
Derivació serveis externs (informes)					30mn		30mn
Adeq. Curriculars		3 h.					3h
Informes						1h.30mn	1h.30mn
TOTAL							15.30 hores

DICTAMENS DE NOVA INCORPORACIÓ: INICI PARVULARI

AMBITES ACTUACIÓ	CEIP	LLAR INFANTS	CEDIAP	FAMÍLIA	ALUMNE	ALTRES SERVEIS SANITAR I-SOCIAL	CENTR ESPEC ÍFICS	INSPE CCIÓ	COMISS. ESCOLA RITZAC	EAP		TOTAL HORES
										PROFES RESPONS	EQUIP	
ACTUACIONS												
Entrevista- Reunió Recull d'informació	30 m.	1 h.	30 m.	1 h.		30 m.						3, h. 30 m.
Observació directa		1 h.			1 h.							2 h
Conversa telefònica o visita per actualitzar informació recursos							30 m.- 1 h.	15 m.				1 h.
Anàlisi de les dades										1 h.	30 m.	2 h.
Elaboració informe- dictamen escrit										2 h. 30 m.		2 h, 30m.
Entrevista- reunió devolució- orientació	1 h.	15 m.	15 m.	1 h.					15 m.			2 h, 45 m.
Elaboració l·listats dictàmens											15 m	15 m.
Desplaçaments		30 m.	30 m.									1 h.
TOTAL HORES												14h.

DICTÀMENS PER CANVI DE TIPUS D'ESCOLA

ÀMBITS ACTUACIÓ	CENT. PROCE DENCIA	CENTRE RECEPCIÓ	FAMÍLIA	ALUMNE	ALTRES SERVEIS EDUCATIU- SANITAR- SOCIAL	INSPE CCIÓ	COMISSIÓ ESCOLARI TZACIÓ	EAP		TOTAL HORES
								PROFES RESPONS	EQUIP	
ACTUACIONS										
Entrevista- Reunió Recull Informació	1 h.		2 h.		30 m.					3h. 30 m.
Observació aula-individual i recull nivell competències				3 h.						3 h.
Conversa telefònica o visita per actualitzar informació		1 h				15 m.				1h. 15 m.
Anàlisi de les dades								1 h.	15 m.	1 h. 15 m
Elaboració- actualització informe-dictamen escrit								2h. 30 m.		2 h.30 m.
Entrevista-reunió de devolució- orientació	1 h.	1 h.	1 h.		30 m.		15 m.			3 h, 45m
Elaboració l·listats de dictàmens									15 m.	15 m.
Desplaçaments		15 m.								15 m.
TOTAL HORES										16 h.

DICTÀMENS DE TRANSICIÓ PRIMÀRIA-SECUNDÀRIA

ÀMBITS ACTUACIÓ	CENT. PROCED ENCIA	CENTRE RECEPC IÓ	FAMÍLI A	ALUMN E	ALTRES SERVEIS EDUCATIU -SANITAR- SOCIAL	INSPEC CIÓ	COMISSIÓ ESCOLARITZA CIÓ	EAP		TOTAL HORES
								PROFE SS. RESPO NS	EQUIP	
ACTUACIONS										
Entrevista-Reunió Recull informació	1 h.		1 h.		30 m.					2, h.30 m
Observació aula-individual i recull nivell competències				3 h.						3 h.
Conversa telefònica o visita per actualitzar informació						15 m.				15 m.
Anàlisi de les dades								1 h.	15 m.	1 h, 15 m
Elaboració- actualització informe-dictamen escrit								2h 30 m		2 h. 30 m.
Entrevista-reunió de devolució- orientació	1 h.	1 h.	1 h.		30 m.		15 m.			3 h,45 m.
Elaboració llistats de dictàmens									15 m.	15 m.
TOTAL HORES										13h.30 m

Cal recordar que en els darrers anys s'ha produït un augment molt important del nombre d'alumnat a atendre pels EAP. D'una banda per la incorporació de l'ensenyament secundari, que ha suposat la necessitat de noves estratègies d'intervenció, i actualment per l'allau d'alumnes estrangers que van arribant, alguns d'ells amb necessitats educatives especials i socials significatives que no han estat ateses en el seu país i a les que cal donar resposta de manera ràpida, per tal d'ajudar a les escoles que el reben a adaptar el seu currículum.

També voldríem destacar la participació dels l'EAP en els òrgans institucionals, que varien segons l'organització i funcionament de cada centre i poden ser: Comissió atenció diversitat, Coordinació pedagògica, Coordinació ESO,...

Per tal que aquesta intervenció sigui eficaç pel centre i l'ajudi a avançar en la millora de la seva resposta educativa, caldrà que cada professional tingui present, entre d'altres, els següents aspectes:

- Conèixer l'alumnat del centre, en especial aquell que presenta més dificultats per aprendre.
- Conèixer l'organització del centre: òrgans de gestió, coordinacions, tutories, equips docents i la dinàmica relacional i de gestió que tenen.
- Conèixer aspectes de funcionament: franges horàries, distribució curricular, recursos materials i humans.
- Saber què, com i qui realitza els reforços al centre.
- Saber els moments oportuns per a fer propostes i quines estratègies utilitzar per fer-les.
- Tenir capacitat per treballar conjuntament amb diferents professionals del centre, on cadascú pot tenir la seva visió del contingut de treball, això implica pensar-hi prèviament, a fi de consensuar acords.
- Tenir present el temps del centre. Que no necessàriament ha de coincidir amb el nostre
- Tenir presents les necessitats del centre, per tal de fer una prioritització en funció dels recursos, de les actituds o de les capacitats per resoldre-les.
- Elaborar instruments o documents que facilitin la presa de decisions
- Destinar un espai i temps en les reunions d'equip per si és necessari comentar algun aspecte.

La participació de l'EAP en les comissions o en les coordinacions del centre no es resumeix en una simple presència a les reunions, sinó que requereix una preparació prèvia que contextualitzi les necessitats del moment, de manera que puguem aportar criteris o propostes ajustades a la capacitat d'actuació de cada institució.

D'altra banda es constata que quan més present és l'EAP en l'organització del centre, la intervenció psicopedagògica adquireix un caràcter més global i preventiu.

Per a fer tot aquest treball d'atenció als alumnes i d'assessorament als òrgans institucionals dels centres, els EAP compten, *gairebé*, amb el mateix nombre de professionals que fa deu anys, la qual cosa implica que algunes intervencions es fan molt difícil de compaginar i mantenir.

2.2. Tipologia dels Centres

Tenint en compte tot el que hem dit fins ara, en funció d'algunes característiques dels centres i considerant quina seria la resposta més adequada a les diverses necessitats que poden tenir, hem establert tres tipologies a partir de les quals concretem un temps de dedicació per part de l'EAP, en hores setmanals. Aquesta aproximació pretén determinar, de manera orientativa, unes franges de temps per les diferents actuacions, (atenció a alumnat i les seves famílies, col.laboració amb el professorat i amb els òrgans institucionals), que es concreten en cada centre docent.

De l'anàlisi de les actuacions que fem en els centres, hem establert quatre tipologies (A, B, C, D); probablement hi haurà centres que no s'ajusten exactament a un únic tipus però que ben segur poden tenir uns trets semblants.

D'aquests, els centres A, B i D s'atenen periòdicament i s'elabora un pla d'actuació a l'inici de curs. El centres de tipologia C poden ser centres on no hi hagi un pla d'actuació establert i s'actui sota demanda.

Centres A

Són centres amb una organització interna força estructurada i que dediquen temps a la coordinació i posta en comú de criteris d'actuació. Tenen una dinàmica de funcionament amb una tradició important de treball conjunt en el si dels equips docents, i consideren necessària la intervenció de l'EAP en els diferents òrgans de coordinació. Són conscients de les seves necessitats i són permeables respecte a la col.laboració de serveis externs. La funció de l'EAP acostuma a ser valorada i se li atribueix un lloc reconegut.

També poden ser centres on hi ha un volum d'alumnes de necessitats educatives especials, socials o culturals considerable i, per tant, l'EAP, com a servei específic en l'orientació i seguiment d'aquests alumnes, ha de dur a terme les funcions que li són encomanades normativament.

En aquests centres l'EAP participa amb en els òrgans/càrrecs de coordinació (equip directiu, coordinació pedagògica, d'atenció a la diversitat, social, equip docent, cicle/nivell...) assessorant en aspectes psicopedagògics i d'atenció a la diversitat que poden revertir en el conjunt de l'alumnat.

A més, treballa conjuntament amb el professorat (tutors, professors especialistes...) per a l'atenció als alumnes, generalment dels que tenen més necessitats educatives, mitjançant la valoració psicopedagògica, l'assessorament a les adaptacions curriculars, el treball amb pares per tal de potenciar aspectes educatius que facilitin l'evolució de l'alumne, la derivació a serveis específics i el seguiment del seu procés escolar i personal. En d'altres ocasions també s'intervé a nivell de grup, assessorant en aspectes d'actuació tutorial o del procés d'ensenyament-aprenentatge.

Ens estem referint a centres de Primària de doble línia, centres de Secundària de més de dues línies i/o centres d'atenció preferent, això no vol dir que altres centres malgrat no tenir aquesta estructura degut a la seva organització i funcionament requereixin aquesta atenció.

En aquests centres l'EAP ha de dedicar un bon nombre d'hores per tal de poder donar resposta a les demandes que se li fan. Fent una apreciació aproximada, podem considerar necessari 5-6 hores setmanals d'atenció als alumnes, ja sigui per valoracions, seguiments, entrevistes amb pares i/o coordinacions amb serveis externs i l'elaboració d'informes, i 4-5 hores setmanals de coordinació amb professorat (òrgans, comissions o professors individualment). En total unes 10 hores aproximadament.

Centres B

Són centres on l'EAP intervé també en diversos òrgans o àmbits de coordinació (equip directiu, cicle-nivell, mestres d'EE, Comissió social...) i en l'atenció a l'alumnat, de la mateixa manera que en els centres A, encara que per les característiques del propi centre (tipus de població, nombre d'alumnes i professors), no es fa necessària una intervenció tant amplia.

També poden incloure's en aquest apartat aquells centres on les demandes d'intervenció estan centrades fonamentalment en l'atenció a alumnes i el treball amb grup de mestres o òrgans de coordinació és més esporàdic.

Ens referim, majoritàriament, a centres de Primària d'una línia i centres de Secundària d'una o dos línies.

Podem fer una apreciació d'un 4-5 hores per a l'atenció d'alumnes i 3 hores setmanals per a la coordinació amb professorat. En total unes 7,5 hores aproximadament.

Centres C

Són centres d'atenció més reduïda per part del nostre servei, ja sigui per què tenen un nivell d'autonomia i/o recursos propis considerable, per què el nombre d'alumnes amb necessitats educatives diferencials és petit, o per què no senten la necessitat d'ajut per part del servei.

En aquests centres l'EAP respon a demandes de situacions concretes: atenció a alumnes amb necessitats educatives especials (dictàmens i orientació escolar, ACI, escolarització compartida...) i/o en programes sectorials (inici d'escolarització, transició primària-secundària...), i per tant no existeix un pla d'actuació predeterminat.

Aquesta tipologia correspon a les escoles bressol i alguns centres públics o concertats, incloent els d'Educació Especial, on la intervenció de l'EAP s'estableix a partir de demandes concretes per part del centre.

La intervenció del professional en un paquet de centres d'aquesta tipologia (un o varis) pot ser entre 2,5 - 5 hores setmanals, en funció de les demandes i el període escolar.

Centres D

Anomenem centres de tipus D, a aquells ubicats en zones rurals; donada l'especificitat hem cregut oportú tipificar-los en tres categories diferents.

Una primera, que anomenem D1, que són aquells centres agrupats en zona escolar rural (ZER) formats per un total de 1-5 mestres i per 5-50 alumnes, evidentment exclosos els mestres especialistes (EE,EF,MU,ANG i REL)

Una segona tipologia que anomenem D2, que són aquells centres agrupats també en ZER però formada per 5-8 mestres i per 55-100 alumnes, exclosos també els especialistes.

I finalment, una tercera tipologia, D3, formada per aquells agrupaments d'escoles, properes geogràficament d'una certa envergadura alguna d'elles, però que no acaben de decidir-se a organitzar-se amb ZER. Són els Agrupaments Funcionals (AF), que són una mena de ZER híbrida, que no disposa d'especialistes itinerants (cada escola té mes o menys els seus), de vegades comparteixen algun d'ells (especialment REL i EE). Aquesta forma d'agrupament té dimensions semblants a D2, és a dir ZER mitjanes i/o grans però que dóna més feina a l'EAP, doncs el tractament no pot ser tant globalitzat (és a dir no pot desviar hores d'un centre a l'altre amb tanta facilitat com en una ZER "normal").

La tasca assessora de l'EAP ve determinada per:

- Assistència a les escoles de manera periòdica segons s'estableix en el pla de treball (alguna d'elles està situada a 50 Km de la seu de l'EAP). El treball que s'hi fa és comú a la tasca psicopedagògica de qualsevol EAP (observacions, entrevistes, valoracions, col·laboració en les ACI, dictàmens, derivacions...). En algunes també hi ha algunes propostes a nivell d'escola de pares,

.- Intervencions globals amb el claustre (que es reuneix quinzenalment): propostes de tutoria, transició de primària secundària, grups de treball.

Per tant, si comptem el número d'hores podríem parlar de 4h. a 6 h. setmanals. El temps no ve tant determinada pel nombre d'alumnes sinó per les distàncies a recórrer el professional de l'EAP.

3. TREBALL DE SECTOR

Als equips se'ns assigna una zona geogràfica concreta, i per tant som un servei sectoritzat, això implica una especificitat determinada en la manera de treballar, ja que no és el mateix la població d'una zona urbana, d'una zona rural, o bé l'extraradi de les grans ciutats. L'EAP haurà d'ajustar la seva intervenció segons les característiques de cascuna d'elles i segons les escoles i serveis de la zona

Com a conseqüència de la presència continuada a tots els centres docents d'un sector, els EAP tenim un coneixement ampli de l'entorn educatiu, així com dels serveis d'atenció a la infància i l'adolescència de la nostra zona. Això ens permet dues coses. La primera crear propostes d'intervenció educativa amb criteris de coherència pels centres d'un sector amb característiques similars, és a dir que no hi hagi contradiccions importants en el conjunt d'actuacions. La segona ser un referent en temes psicopedagògics pels altres serveis. Des d'aquesta posició podem aportar criteris i fer una detecció de necessitats prioritàries per la població conjuntament amb altres institucions.

A continuació recollim les actuacions que es fan com equip de sector:

TREBALL DE SECTOR					
Coordinació intercentres	Coordinació serveis i programes educatius	Coordinació Delegació	Coordinació districtes, municipi, comarca	Coordinació centres de salut	Atenció demandes externes
<ul style="list-style-type: none"> .Coordinació transició Primària-ESO .Escolarització compartida .Coordinació centre per compartir experiències .Grups de treball entre professors .Proposta de programes en funció de les necessitats 	<ul style="list-style-type: none"> .CREDA .CRP .UEC .UTAC .Altres EAP .Programa compensatòria .SEDEC .CREC Joan Amades 	<ul style="list-style-type: none"> . Inspecció . Comissió escolarització .CTIC .Coordinació EAPs . Altres tasques encomandes per la delegació 	<ul style="list-style-type: none"> .Serveis socials .EAIA/DAM .Formació ocupacional . Consell educació municipal, districte . Tècnics educació ajuntaments 	<ul style="list-style-type: none"> . ABS . CSMIJ . CDIAP . Hospitals .Centres privats 	<ul style="list-style-type: none"> .Atenció i informació a la població

Algunes d'aquestes actuacions, malgrat que no es fan sempre directament en els centres educatius, tenen una repercussió en el treball d'assessorament, tant pel que fa al professorat com a l'atenció als infants.

És important recordar que l'actual situació social ens ha portat a modificar i anar adequant la nostra intervenció a la nova realitat, en aquest sentit cada cop es fa més necessari un treball pluridisciplinar i coordinat entre els diferents serveis que intervenen en una situació concreta, a fi de millorar i concretar les actuacions i responsabilitats de cadascú (immigració, canvis en les organitzacions familiars...). També estan en augment les demandes de famílies que, per iniciativa pròpia o derivats per altres serveis, sol·liciten informació o assessorament, ja sigui a l'inici de l'escolarització, en canvis d'etapa, o de centre educatiu, etc,...

L' àmbit sectorial inclou totes aquelles intervencions relacionades amb l'atenció a l'alumnat que impliquen la coordinació i el treball en xarxa amb els altres serveis de la comunitat. Aquestes poden ser: derivacions, reunions de seguiment; deteccions i valoracions conjuntes, plans d'actuació conjunts per a l'escolarització, per la provisió de recursos, programes globals...

El fet d'estar presents a la majoria de centres d'un sector també ens ha permès proposar activitats de coneixement entre els centres i entre aquests i els serveis del sector. En aquest sentit és important la tasca que ha fet l'EAP, afavorint l'intercanvi d'experiències, els seminaris de formació per les mestres de pedagogia terapèutica o els psicopedagogs i psicopedagogues dels centres de secundària. També es coordinen les activitats relacionades en el canvi d'etapa com l'entrada a parvulari i la transició de Primària a Secundària. D'altra banda l'EAP actua d'intermediari i facilita la relació dels centres amb altres serveis o institucions com centres terapèutics, de formació i inserció laboral...

Donada la importància i quantitat d'aquestes tasques de caràcter sectorial, s'ha de comptar amb la possibilitat de realitzar-les amb un temps adequat i és per això que des de fa dos cursos a les instruccions del Departament, es contempla un temps de dedicació per a elles. De la valoració feta considerem que és necessari contemplar un mínim de 2,5 h. setmanals per a professional

4. TREBALL EN EQUIP

Si el treball de sector ens confereix una característica pròpia, el treball en equip forma part de l'essència dels EAP. El model d'intervenció psicopedagògica als centres s'ha estructurat a partir d'uns professionals que, des d'una ubicació "dins-fora", configurem un equip independent dels centres escolars. No intervenim com a membres aïllats ni formant part dels claustres docents, si no que la pertinença a un equip fa que les nostres actuacions estiguin coordinades, que no difereixin unes d'altres i que transmetin coherència en la intervenció en el sector. Per què això sigui possible, cal destinar espais de debat i discussió, a fi d'anar avançant en l'atenció als centres i al sector.

Cada EAP, segons les seves característiques (nombre de professionals, sector en el que actua, tipus d'escoles,,,) presenta unes prioritats d'actuació que ha de revisar periòdicament, detectant necessitats i fent noves propostes. Moltes de les nostres actuacions requereixen un grau de responsabilitat professional important a l'hora de prendre decisions i això no es pot fer de manera individual.

Com equip multiprofessional és necessari tenir un marc teòric de referència que ajudi a definir les actuacions. És important, doncs, reflexionar sobre la pràctica d'assessorament psicopedagògic més adequada i arribar a elaborar un projecte comú que es veurà reflectit en els objectius dels plans d'actuació i en els criteris i instruments útils per a la seva intervenció, (que marcarà un estil de treball d'equip.) En el següent quadre recollim els apartats que configuren el treball en equip.

TREBALL D'EQUIP		
Gestió interna	Temes de treball	Formació
<ul style="list-style-type: none"> . Economia-Comptabilitat . Càrrecs: correspondència, arxiu, biblioteca, compres, informàtica . Correspondència . Gesteap . Documents: actes pla actuació memòries informes tècnics documents tècnic d'equip dietes- desplaçaments 	<ul style="list-style-type: none"> . Temes acordats per l'equip . Traspàs d'informació . Revisió de casos . Anàlisi de centres . Valoració aspectes de la intervenció . Elaboració de criteris i propostes d'intervenció . Elaboració d'instruments o documents. 	<ul style="list-style-type: none"> . Formació Departament . Jornades Delegació . Assistència a altres cursos . Traspàs d'informació . Suport a membres nous de l'EAP . Formació estudiants

Per a què sigui possible un funcionament efectiu es necessita també dur a terme una gestió interna d'organització administrativa, informàtica, d'elaboració de documents o informes d'equip i atenció a públic... que en aquests moments s'està duent a terme en condicions precàries, tant de personal com d'infraestructura. Disposar de personal de suport per a aquestes tasques permetria poder dedicar les hores de treball intern al treball real de l'equip.

5. CONCLUSIONS I PROPOSTES

La intervenció dels EAP als centres, a fi de ser útil i eficaç, ha de poder incloure tant la col·laboració en l'atenció als alumnes, des del vessant propi de l'EAP, com són la valoració, el seguiment i l'orientació, com el treball d'assessorament al professorat i al conjunt de la institució.

Aquestes funcions requereixen poder treballar simultàniament amb els diferents estaments dels centres: alumnes i famílies, equips directius, i molt estretament amb les tutories i els equips docents. Això suposa disposar de temps per planificar i dur a terme les accions necessàries amb cadascú d'ells.

Cal que l'EAP sigui present i pugui participar en els espais on es discuteixen aspectes psicopedagògics. En aquest cas cada professional i des del marc que li configura l'equip, és responsable d'aportar criteris i propostes per a la millora.

Una ràtio elevada de centres per professional ens porta a fer actuacions perifèriques que de vegades no repercuteixen com seria desitjable. Per a poder realitzar el nostre treball adequadament cal comptar amb temps suficient per cada un dels àmbits citats. Només d'aquesta manera es pot dur a terme un treball d'assessorament psicopedagògic de qualitat.

Creiem que actualment el nombre adequat de centres per professional és de 3-4, màxim, tenint en compte l'àrea geogràfica d'influència, la tipologia de centres

abans esmentada i les diferents activitats que es desprenen del treball de sector i d'equip de cada EAP.

Cal tenir en compte que les característiques de les funcions dels EAP abans esmentades impliquen la necessitat de flexibilitat en l'horari real i efectiu dels professionals, per tal de poder adaptar la realització de les actuacions a la variabilitat organitzativa de les diferents institucions i persones amb les que es treballa. Hi ha diferències en l'horari dels propis centres educatius: ja entre alguns de primària que tenen diferents hores d'inici o acabament de classes, i per tant, també les hores de reunió són diferents; entre els de primària i secundària; també, en alguns casos, en els d'educació especial i concertats...

De manera més important ens trobem aquesta necessitat d'adaptació en la coordinació amb serveis de sector com són els CSMIJ, Serveis Socials i EAIA, CDIAP..., amb els que sovint cal fer reunions o contactes en horaris de la franja de migdia (13-15 h.).

Tanmateix, els períodes de preinscripcions i matriculació, en els que la tasca de detecció, valoració i dictamen per l'escolarització dels alumnes es fa més intensa, condicionen cada cop més la presència en els centres educatius, doncs sovint aquestes actuacions s'han de fer a la seu de l'EAP, en llars d'infants, coordinacions amb d'altres centres o serveis...

La intervenció dels EAP implica una gran diversitat de processos, alguns d'ells força complexes pel que suposen de relació amb diversitat de persones, procediments, estratègies, materials a utilitzar... El professional de l'EAP ha de tenir en el seu cap totes els centres als quals assessora, i les persones a les que ha d'orientar. Ha de poder incidir en el moment oportú aportant criteris, informacions i instruments per a la millora de l'acció educativa, i ha d'ajudar a alumnes i famílies per tal de fomentar el progrés maduratiu dels infants i de la capacitat de fer de pares. Aquestes són les tasques psicopedagògiques que cal esperar d'un servei com el nostre.

Per això cal una disponibilitat horària realista que permeti la presència suficient en els centres, així com la preparació de les actuacions. Creiem que és imprescindible que des del Departament s'estudiï aquest tema i es doti degudament als equips en relació a aquests paràmetres, tant en recursos humans com en l'organització horària.

